ՍՏԻՊՈՒԱԾ ԿԸ ԳՐԵՄ ԱՅՍ ՏՈՂԵՐԸ

Posted on May 4, 2024 by Keghart

Category: Opinions

Դոկտ. Մինաս Գոճայեան, Լոս Անճելըս, 23 Ապրիլ 2024

Բարեկամնե՛ր, հակառակ որ ես մեծցած եմ ՌԱԿ-ի համակիր մեծ-մօր, մեծ-հօր եւ այլ հարազատներու միջավայրի մը մէջ, շատ խանդավառ չեմ եղած ՌԱԿ-ով, որովհետեւ խառնուածքով ձախակողմեան եղած եմ, բայց ոչ համայնավար, փիլիսոփայութեան մէջ աւելի շատ հակուած եմ «մատերիալիզմին», ընդունելով միաժամանակ «իդեալիզմի» կարգ մը դրոյթները։ 1968-ի Փարիզի ուսանողական ցոյցերուն եւ ընդվզումներուն մասնակցած եմ առաջին իսկ մէկ օրէն եւ առաջին շարքերու վրայ, որովհետեւ բարձրագոյն կրթութիւնը կը կառավարուէր յետադիմական եւ ազգայնամոլ խաւի մը կողմէ։ Պատահական չէր որ տարի մը հազիւ անցած որոշեցի Խորհրդային Հայաստան մեկնիլ բարձրագոյն կրթութեան համար։ Իմ դաւանած սկզբունքներս զիս առաջնորդեցին գրականութեան, պատմութեան, մանկավարժութեան, հնագիտութեան եւ հասարակական գիտութիւններու բաժանմունքները։ Շատեր, ներառեալ ընտանիքիս անդամներէն ոմանք չհաւնեցան ընտրութիւնս, որովհետեւ պէտք է «տոխթոր» (տոքթոր-բժիշկ), «էնճենյոր» (ճարտարագէտ), դեղագործ...եւ նման շահութաբեր ասպարէզ մը ընտրած ըլլայի...

Մասնագիտութիւնս զիս տարաւ Կիպրոսի ՀԲԸՄ-ի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւն (13 տարի), ապա ԱՄՆ, ուր նոյնպէս «հացի աղբիւրս» եղաւ մանկավարժութիւնը, առաւել՝ լրագրութիւնը։

1981-1982 թուականներուն, երբ զգացի որ ՀԲԸՄ-ՌԱԿ-Հնչակեան-«Հայաստանասէր» ճակատը պէտք ունի իմ ունակութիւններուս եւ նուիրումիս, դիմեցի երկրորդական վարժարանի մէջ ինծի տոմարակալութիւն եւ առեւտրական գիտելիքներ դասաւանդած բանաստեղծ ուսուցիչիս՝ Պրն. Վարուժան Պետիկեանին (տնօրէնուհի Սօսի Պետիկեանի ամուսինը), յայտնելով որ կը փափաքիմ Ռամկավար կուսակցութեան անդամագրուիլ, որովհետեւ ՌԱԿ-ը պէտք ունի ինծի...

Այս ներածականը անհրաժեշտ գտայ շարադրելու, որովհետեւ ատենէ մը ի վեր կարգ մը անհատներ, որոնցմէ ոմանց գիտեմ, ոմանք ալ «մութի մէջ թաքնուած ընթերցողներ», զարմանքով կը կարդան եղեր իմ հակա-փաշինեանական եւ ՔՊ-ական զայրալից տողերս։ Անոնցմէ ոմանք զայրացած են կամ սրտնեղած որ ես իբր թէ ՀՅԴ-ականներու նման անհարկի եւ «վիրաւորական» բառեր կը խառնեմ իմ ԴԻՄԱՏԵՏՐԻ (Facebook) էջերուս մէջ եւ ատիկա չի վայելեր եղեր ինծի պէս մէկու մը...

Կարգ մը ընթերցողներ ալ կ'ըսեն, թէ ռամկավար, «Նոր Օր»ի կարճ ատենուան մը խմբագիր եւ խմբագրական կազմի անդամ ու յօդուածագիր Մինասը (=Ընկ. Գոճայեանը) բառերը չի խնայեր, «սուր» քննադատութիւններ կ'ունենայ «ժողովուրդին մանտաթը» ստացած Ն. Փաշինեանի եւ ՀՀ պետութեան դէմ։ Ու տակաւին քիչ մըն ալ յառաջ տանելով իրենց թիւրիմացութիւնները, անձնական էջիս մէջ կատարած գրառումներս կը կարծեն թէ չի վայելեր ռամկավարի մը։ Աւելի ճիշդ կ'ըլլայ, եթէ ըսեմ թէ՝

ոմանք իմ անձնական գրառումներս եւ խօսքերս կ’ընդունին որպէս ՌԱԿ-ի խօսք...

Այս բացատրութիւններէն կամ մեկնաբանութիւններէն ՈՐԵՒԷ մէկը ՉԵՄ ԸՆԴՈՒՆԻՐ: Երբոր ռամկավար դարձայ Կիպրոսի մէջ, Պրն. Վ. Պետիկեան՝ մեր պաշտելի մտաւորական, գրող, կուսակցական եւ խմբագիր Անդրանիկ Անդրէասեանի ներկայութեան, ճիշդ որակաւորում մը տուաւ իմ մասիս՝ ըսելով. «Մինասը ինծի նման ձախ ռամկավար է»: Այո՛, ես «ձախ ռամկավար» մըն եմ եւ քաղքենի մը չեմ:

Յիշեցնեմ թէ ՌԱԿ-ի արմատները կը սնանին յեղափոխական բայց ոչ արկածախնդիր Արմենականներէն: Ես այդպիսի ռամկավար մըն եմ: Հետեւաբար ինքզինքիս իրաւունք կու տամ քննադատել պարտուողականութիւնը, քաղքենիութիւնը, աթոռապաշտութիւնը, պետութիւնն ու վարչակազմը կամ տիրող իշխանութիւնը շփոթողները, այլ խօսքով, այն պետական այրերը, որոնք կ’ըսեն. «Պետութիւնը Ե՛Ս եմ» (L'État, c'est moi) ես եւ իմ համար հարազատ Ազգային Ժողովրդավարական Բեւեռի ընկերներս, մենք ժողովրդավար ենք (դեմոկրատ), ռուսամէտ չենք, բայց ռուսատեաց ալ չենք, արեւմտամէտ ենք, բայց ոչ արեւմտապաշտ: Հետեւաբար, եթէ դիմատետրի Մինասը սուր որակաւորումներ տուած է ոչ միայն Ն.Փ.ականներու, այլեւ յաճախ նաեւ նախորդներու (կամ նախկիններու) հասցէին, ատիկա կու գայ Հայոց պատմութեան եւ մեր փորձառութեան ակունքներէն:

Եզրակացութիւն: Որոշ ատեն մը ՈՉԻՆՉ պիտի գրեմ Ն.Փ.ի եւ ՔՊ-ի դէմ, որպէսզի չնոյնացուին հասարակ մահկանացու Մինասն ու երբեմնի գործուն կուսակցական Ընկ. Մինասը: Համոզուած եմ սակայն որ իմ գրութիւններէս դժգոհներու վերապահութիւնը, չէզոք կեցուածքը եւ ծայրայեղ վախկոտ զգուշաւորութիւնը, «մենք հայրենի պետութեան թիկունք պէտք է կենանք» մտածողները, օր մը պիտի զղջան, բայց ուշ պիտի ըլլայ:

Comments

Վարդի Դանիէլեան varty.tanielian@gmail.com – 2024-05-10 10:44:48
Երանի թէ ձեզի պէս մտածողները աւելի յաճախականութեամբ արտայայտուին, որպէսզի նորագոյն սերունդը սկսի ճանչնալ եւ ըստ այնմ ընտրութիւն կատարել իր գաղափարական արեւելումներուն առնչութեամբ: Ձեզ իրապէս ճանչցողները, նաեւ՝ բոլոր գիտակից կուսակցականները, որոնք հեռու են ամբոխավարութենէ, կը հետապնդեն նոյն նպատակը, երբեմն՝ բոլորովին տարբեր միջոցներով, բայց բոլորը՝ ՄԷԿ են,: Շնորհակալ եմ ձեր նամակ-յօդուածին համար, յղելի՝ բոլոր անոնց, որոնք կը կարծեն թէ ռամկավարութիւն համայնավարութեան հոմանիշն է: Տակաւին գործ ունիք կատարելիք, պարոն Գոճայեան - նորագոյն սերունդի դաստիարակութիւնը հասունացած մտաւորականներուն կարիքը ունի: Վարդի Դանիէլեան